

خانه نو نوی کور

New Home

خانه نو، سرویس خبری برای اهل افغانستان در امریکا است
نوی کور، په امریکا که د افغانانو لپاره یو خبری خدمت دی

A news service for Afghans in America

NEW HOME is brought to you by Sahan Journal, Afghan Cultural Society, and Center for Victims of Torture. It's reported and written by Hussain Ali Haidari.

Photo Credit: Bilal Guler

منع تحصیل دختران در انیستیتوهای صحتی، واکنشها و پیامدهای آن

- منع زنان از رشته‌های طبی، سیستم صحتی کشور را فلج می‌کند
- فرمان تازه طالبان، افغانستان را به سمت فقر، بی‌سوادی و انزوا سوق می‌دهد
- واکنشها! طالبان باید این تصمیم خود را لغو کنند

منع تحصیل دختران در انستیتوت‌های صحتی، واکنش‌ها و پیامدهای آن

مقدمه

هیت‌الله آخندزاده رهبر گروه طالبان روز ۱۳ قوس طی فرمانی، تحصیل دختران در انستیتوت‌های صحتی را ممنوع اعلام کرد. این فرمان هیت‌الله آخندزاده، تازه‌ترین فرمانی نیست که تحصیل دختران را ممنوع می‌سازد؛ پیش از این نیز طی فرامین جداگانه تحصیل دختران و زنان را در دانشگاه‌ها، مکاتب و کورس‌های آموزشی ممنوع کرده بود. وزارت تحصیلات عالی طالبان در ماه دسامبر ۲۰۲۲ اعلام کرد که زنان و دختران دیگر نمی‌توانند در دانشگاه‌های دولتی و خصوصی به تحصیلات خود ادامه دهند. این عمل طالبان با واکنش‌های شدید جهان روبه‌رو گردید و سبب شد که فشارهای جهانی علیه طالبان شدیدتر گردد و حکومت طالبان همچنان به رسمیت شناخته نشود. در این نوشتار واکنش‌های جامعه جهانی نسبت به فرمان جدید هیت‌الله آخندزاده مبنی بر ممنوعیت تحصیل دختران در انستیتوت‌های صحتی و پیامدهای آن را مرور می‌کنیم.

واکنش‌ها

اعلام ممنوعیت تحصیل دختران در انستیتوت‌های صحتی از سوی طالبان، با واکنش‌های تند داخلی و خارجی مواجه گردیده است. اتحادیه اروپا این تصمیم طالبان را «نقض وحشتناک حقوق اساسی بشر و حمله غیرقابل توجیه بر حق دسترسی زنان به آموزش» خوانده از پیامدهای گسترده آن ابراز نگرانی کرده است. سازمان عفو بین‌الملل نیز، تصمیم طالبان مبنی بر ممنوعیت تحصیل زنان و دختران را «ظالمانه» و «مخربانه» توصیف کرده و نسبت به عواقب آن هشدار داده است. این سازمان روز چهارشنبه، ۱۴ قوس، در یادداشتی نوشته است که «طالبان با این تصمیم نه‌تنها آخرین درهای آموزشی را بر روی زنان می‌بندد، بلکه باعث پیامدهای مخربی در کشوری خواهد شد که بالاترین نرخ مرگ و میر مادران را در جهان دارد.» به گفته این سازمان، بسته شدن انستیتوت‌های صحتی سبب می‌شود تا آخرین فرصت‌های آموزشی نیز از زنان گرفته شود و میزان مرگ و میر زنان افزایش یابد. سازمان عفو بین‌الملل از طالبان خواسته است تا به تمام محدودیت‌های جنسیتی بر زنان پایان دهند و به قوانین بین‌المللی احترام بگذارند. سازمان ملل متحد نیز در واکنش دیگر، خواستار لغو ممنوعیت تحصیل زنان شده است. دفتر هیأت معاونت سازمان ملل متحد در افغانستان (UNAMA) روز چهارشنبه، ۱۴ قوس، با نشر بیانیه‌ای گفته است که ممنوعیت تحصیل زنان می‌تواند پیامدهای زیانباری را بر سیستم صحتی افغانستان داشته باشد. در بیانیه این سازمان آمده است: «از [طالبان] می‌خواهیم که در اجرای دستورالعمل گزارش‌شده با توجه به پیامدهای منفی آن بر زنده‌گی زنان و دختران افغان و همه مردم در سراسر کشور، تجدیدنظر کنند.»

ریچارد بنت، گزارشگر ویژه حقوق بشر سازمان ملل برای افغانستان، روز پنج‌شنبه، ۱۵ قوس، با نشر پیامی در ایکس نوشته است که «از این تصمیم طالبان وحشت‌زده شده است.» سازمان همکاری اسلامی روز پنج‌شنبه، ۱۵ قوس، با نشر بیانیه‌ای فرمان هیت‌الله آخندزاده رهبر گروه طالبان را مخالفت صریح با قطعنامه‌های این سازمان عنوان کرده و نوشته است که «زنان افغان به‌طرز جدی شاهد نقض حقوق بنیادین خود در زمینه آموزش بوده‌اند و فرمان جدید طالبان، کاملاً بر خلاف قطعنامه‌های سازمان همکاری اسلامی است.» این سازمان همچنین با ابراز نگرانی و ناامیدی، به طالبان هشدار داده است که چنین تصمیمی می‌تواند تأثیرات منفی بر سیستم صحتی و درمان افغانستان برجای گذارد. علاوه بر واکنش‌های صریح جامعه جهانی علیه فرمان تازه رهبر گروه طالبان، شخصیت‌های ملی افغانستان نیز هرکدام به نحوی این اقدام طالبان را خلاف مصالح ملی افغانستان دانسته شدیداً محکوم کرده‌اند. حامد کرزی رئیس‌جمهور پیشین افغانستان در صفحه فیسبوک خویش نوشته است: «افغانستان زمانی از احتیاج به بیرون، نجات و بر مشکلات درونی غلبه می‌یابد که برخوردار از قوای بشری متخصص و تعلیم‌یافته باشد و این در صورتی امکان‌پذیر است که زمینه تحصیل و فراگیری علوم برای تمام جوانان؛ اعم از دختر و پسر، فراهم باشد.»

لطفاً پیشنهاد یا نظرتان را با ما شریک

کنید

651-504-8170

ادامه ...

محمدحنیف اتمر، وزیر پیشین دولت افغانستان هم در صفحه توئیترش نگاشته است: «هیچ توجیه علمی، مذهبی یا فرهنگی برای این محرومیت وحشتناک وجود ندارد.»

شماره‌ای از مقام‌های ارشد طالبان و وزرای کابینه این گروه نیز نسبت به فرمان رهبرشان واکنش نشان داده آن را خلاف مصالح مملکتی عنوان کرده‌اند. بر اساس نقل منابع خبری، سید اکبر آغا، از مقامات پیشین طالبان، در واکنش به فرمان اخیر طالبان گفته است که «آموزش و پرورش یک نیاز اساسی برای توسعه جامعه و نسل آینده است.» وی برای حل بحران آموزش، تدویر جرگه ملی را پیشنهاد کرده است. عبدالسلام ضعیف، سفیر پیشین طالبان در اسلام‌آباد نیز از تصمیم اخیر مقام رهبری طالبان انتقاد کرده و آن را «خودخواهانه» دانسته است. در پی افزایش مخالفت‌ها در میان طالبان، هیت‌الله آخندزاده شماری از اعضای کابینه طالبان را به قندهار فراخوانده است. به گفته رسانه‌ها، مولوی عبدالکبیر، معاون سیاسی رئیس‌الوزرا و رئیس کمیته سیاسی این گروه از جمله افرادی است که به قندهار فراخوانده شده است و عبدالغنی برادر در اعتراض به تصمیم این گروه مبنی بر منع تحصیل دختران، در نشست کابینه طالبان در قندهار شرکت نکرده است. علاوه بر مخالفت‌های گسترده داخلی و جهانی با فرمان تازه هیت‌الله آخندزاده، شماری از مردم شهر هرات روز پنج‌شنبه، ۱۵ قوس با تجمع اعتراضی در مقابل دفتر والی هرات خواستار لغو ممنوعیت تحصیل زنان شدند که با برخورد شدید نیروهای طالبان روبه‌گردیدند

پیامدها

منع تحصیل دختران در انستیتوت‌های صحتی اثرات منفی زیادی را در پی دارد که از جمله می‌توان به این پیامدها اشاره کرد:

۱- افزایش مرگ و میر مادران: صندوق جمعیت سازمان ملل متحد، در سال ۲۰۲۱ گزارش داده بود که افغانستان بالاترین نرخ مرگ و میر مادران را در سطح آسیا دارد و از هر ۱۰۰ هزار زایمان، ۶۳۸ مادر جین ولادت جان خود را از دست می‌دهد. با توجه به فرمان تازه ملا هیت‌الله، میزان مرگ و میر مادران چندبرابر خواهد شد.

۲- فلج شدن سیستم صحتی افغانستان: به گفته شماری از کارشناسان، فرمان تازه رهبری طالبان تأثیرات منفی را بر سیستم صحتی افغانستان برجای گذاشته باعث فلج شدن آن خواهد شد.

۳- حذف زنان از جامعه: ادارات دولتی و نهادهای آموزشی است. کامل زنان از جامعه، ادارات دولتی و نهادهای آموزشی است.

۴- نفرت جهانی: طالبان با اجرایی ساختن این فرمان، بیشتر از پیش نفرت جهانی را علیه خود برانگیختند و مردم افغانستان را بیشتر از گذشته به حاشیه سوق دادند.

۵- برابری آرزوهای دختران افغانستان: دختران به این امید به تحصیلات خود ادامه می‌دادند تا روزی و روزگاری صاحب حقوق انسانی خود گردند. رعنا که سمسטר سوم پروتیز دندان را در یکی از انستیتوت‌های صحتی غرب کابل سپری می‌کرد می‌گوید که این فرمان تمام آرزوهای ما را بر باد داد. من امیدوار بودم که با سپری کردن یک سمستر دیگر بتوانم مشغول کار شوم و خانواده‌ام را از فقر نجات دهم اما حالا دیگر امیدم به آینده قطع شده است. محسنه دختر دیگری است که پس از پاک کردن اشک‌هایش می‌گوید که من با پول قرض در یکی از انستیتوت‌های کابل درس می‌خواندم. داشتم آمادگی امتحان پایان سمستر را می‌گرفتم که خبر ناگوار تعطیلی انستیتوت‌های صحتی را شنیدم. این خبر مثل آب سردی بود که روی آرزوهایم ریخت.

نتیجه‌گیری

فرمان تازه طالبان مبنی بر منع تحصیل دختران در انستیتوت‌های صحتی، نه‌تنها محدودیت‌ها علیه زنان را بیشتر می‌سازد و آنان را از حقوق اساسی شان محروم‌تر می‌گرداند؛ بلکه سیستم صحتی افغانستان را فلج کرده زنان و مادران را به کام مرگ می‌فرستد. این فرمان همچنان افغانستان را به سمت فقر، بی‌سوادی و انزوا سوق داده بحران انسانی را تشدید می‌سازد. انتظار می‌رود که واکنش‌های جهانی منجر به لغو این فرمان گردد و طالبان را وادار سازد تا دست از ظلم و ستم وحشیانه علیه زنان بردارند.